

עת"א 55082/08/21 - אמין אגבריה נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 55082-08-21 אגבאריה(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת מרב גרינברג
עותר	אמין אגבריה (אסיר)
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

פסק דין

העותר מלין בעתירתו כנגד סירוב המשיב לשלבו בסבב חופשות ועל הדחתו מאגף שיקום.

רקע לעתירה

העותר, אסיר המרצה מאסר בן 17 שנים בגין עבירת הריגה, תום מאסרו 09/2025, מסווג קטגוריה א' (משטרה) פרופיל אלמ"ב.

העותר שולב במשך תקופה ארוכה בסבב חופשות, כשביום 18.6.21, במהלך חופשתו האחרונה, נחשד בהפרת תנאי חופשה ובתקיפת בת זוגו. כנטען, העותר שהה בכפר קרע, בניגוד לתנאי החופשה שאסרו עליו לצאת מתחומי העיר נתניה, ובמהלכה תקף את בת זוגו. כנגד העותר נפתח תיק פלילי. ביום 21.6.21 נערך לעותר שימוע במסגרתו הוחלט, נוכח הפרת התנאים ופתיחת התיק הפלילי, להקפיא את חופשותיו למשך 6 חודשים. על החלטה זו הגיש העותר עתירה אחרת, עת"א 47192-06-21, שנשמעה לפניי (דיון מיום 6.7.21). העותר טען, כי לא פעל בניגוד לתנאי חופשה, בהתאם להצעתי, נמחקה העתירה. עוד התקבלה, בהמשך להחלטתי, הודעת הבהרה מטעם המשיב, ולפיה תנאי החופשה הובהרו לעותר טרם יציאתו ועל כן היה במעשיו כדי להפירם.

עתירה דנא הוגשה בהמשך, מושא העתירה דומה. לטענת העותר, החזרתו לסבב החופשות מתעכבת בשל שיהוי בטיפול בתיק החקירה שתלוי נגדו. ביום 2.11.21 התקיים דיון ראשון בעתירה, מדברי ב"כ המשיב עלה, שצפויה להתקבל בקרוב החלטה סופית באשר לתיק החקירה, ולאחר שזו תתקבל, תבחן בקשתו ליציאה לחופשה ע"י ועדת אלמ"ב ותתקבל החלטה מנהלית משלימה.

המשיב והמשטרה פעלו בהמשך להחלטת באופן מאומץ. ביום 9.11.21 התקבלה החלטת המשטרה כי תיק החקירה נסגר, בעילה של העדר ראיות מספיקות. ביום 17.11.21 התקבל דיווח מוועדת אלמ"ב, לפיו הוחלט על סיווג העותר כאסיר אלמ"ב, וכי דיון משלים בעניינו נקבע לחודש אפריל 2022. אף גורמי המודיעין התנגדו לבקשתו, וזאת על בסיס מידע הקושר את העותר להתנהגות שלילית, איחור חזרה מחופשה קודמת ותלונות בת זוגו.

ביום 28.11.21 התקיים דיון משלים בעתירה, ב"כ העותר, עו"ד אלוני, סבור שהעותר נענש דיו על הפרת התנאים ע"י הקפאת חופשותיו וביקש שלא ליתן משקל לתיק האלמ"ב שנסגר. העותר הוסיף, כי טעה שהפר את תנאי חופשתו, הסביר שבמהלך החופשה נפגע בתאונה, וע"פ הנחיית המשיב, פנה לטיפול בבית החולים ועל כן איחר לשוב. עוד הוסיף, כי הקשר שלו עם בת הזוג תקין ובמהלך התקופה זכה למספר מפגשי התייחדות בהסכמת המשיב.

ב"כ המשיב, עו"ד פחימה, חזרה על טעמי התנגדות המשיב ליציאה לחופשות וביקשה לדחות את העתירה. ב"כ המשיב אינה מתעלמת מכך שהגדרת העותר כאסיר פרופיל אלמ"ב משליכה על תנאי מאסרו אך סבורה שיש לנקוט במידה של זהירות, לקבל תמונה עדכנית מגורמי הרווחה, ולבחון בשנית את בקשתו בעוד חצי שנה. בהמשך להערותי, הסכימה לבחון קיצור תקופת ההמתנה וקבלת החלטה משלימה עד לחודש ינואר 2022.

דין והכרעה

לאחר ששמעתי טיעוני הצדדים בכתב ובע"פ, מצאתי, כי יש מקום לקבל את העתירה בחלקה ולהורות על צמצום סד הזמנים לבחינה נוספת של בקשת העותר והסרת סיווגו כאסיר פרופיל אלמ"ב.

המחלוקות שהתגלעו בין הצדדים בתחילת הדיון במושא העתירה, הצטמצמו. העותר מאשר, כי הפר את תנאי חופשתו, התיק הפלילי שנפתח כנגדו נסגר מחוסר ראיות. בהחלטתה האחרונה של ועדת האלמ"ב (מיום 17.11.21) הוחלט על הותרת סיווגו ועל הקפאת חופשותיו. ההסבר לכך, מפורט בחלק החסוי של החלטת הוועדה וניתן לומר, בזהירות הנדרשת, כי התמונה שהוצגה לפני הוועדה, ביחס לקשר הזוגי בין העותר לבת זוגו, מורכבת יותר, מצביע על פוטנציאל מסוכנות ומחייבת בחינה מעמיקה..

בפקנ"צ 04.54.03 שכתרתה "אופן עבודת ועדות משרדיות ובין-משרדיות לעבירות במשפחה-אלימות וגילוי עריות", מפורט אופן התנהלות שב"ס במקרי אלמ"ב. סעיף 5 לפקודה מגדיר מיהו אסיר בעל פרופיל אלימות, אוכלוסיית היעד כוללת מספר קטגוריות: הראשונה, אסיר המרצה מאסר בגין עבירות אלימות שאינה כלפי בן משפחה (כהגדרתו בחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991) אך בזיקה למערכת יחסים זוגית או משפחתית עם נפגע העבירה או למערכת היחסים המשפחתית של האסיר (סעיף 5ב(1-2)). הקבוצה השנייה כוללת אסירים, שיש לגביהם מידע מתועד על הליך פלילי בגין עבירות במשפחה: תלוי נגדם תיק חקירה פתוח בעבירת אלמ"ב; הוגש כנגדם כתב אישום בעבירת אלמ"ב; הליך פלילי כנגדם הסתיים בהרשעה והקטגוריה הנוספת, הרלוונטית לענייננו, אסירים שהוגשה נגדם תלונה במשטרה והוחלט על סגירת התיק נגדם בשל חוסר ראיות או חוסר עניין לציבור, עד שלוש שנים עובר למועד הבחינה (סעיף 53ג) לפקודה).

אומר כבר עתה, שאין דעתי נוחה מהכללתם של אסירים שנחשדו בביצוע עבירה והתיק כנגדם נסגר מחוסר ראיות או חוסר עניין לציבור באותה קבוצה עם אסירים, שהוכחה אשמתם והורשעו בביצוע עבירה, נאשמים שתלוי כנגדם כתב אישום וחשודים שמתנהלת כנגדם חקירה בחשד לביצוע עבירת אלמ"ב. משמעותה המעשית של סגירת תיק חקירה בעילה של העדר ראיות היא שלא נמצאו ראיות מספיקות להגיש אישום כנגד החשוד, העדרה של אבחנה בין מי שנסגר תיקו לאלו שהוגש נגדם אישום או הוכח שביצעו את המיוחס להם מעבר לכל ספק סביר, חותרת תחת חזקת החפות ופוגעת בזכותו להליך הוגן. אף אם עולה צורך להמשיך ולבחון את טיבו של הקשר הזוגי בין האסיר לבת זוגו או לבן המשפחה שהתלונן, ראוי היה לפצל בין הקטגוריות השונות ולשקול התנהלות אחרת מקום שמדובר בתיק חקירה שנסגר (הקשחת תנאי חופשה ככל שתאושר, הרחקה מהמתלונן וכיו"ב).

לשינוי סיווגו של העותר, שלפני כן היה אסיר רגיל, מסווג קטגוריה ב/1, לבעל פרופיל אלמ"ב, מסווג קטגוריה א', השלכה משמעותית על תנאי מאסרו, מדובר בשינוי סיווג לתקופה שיכולה להתארך עד 3 שנים, כך אישור יציאתו לחופשות יעשה רק בהמלצת ועדת אלמ"ב (פקנ"צ חופשות, פרק ו' סעיף כו (1)), כך הדחתו מהליך טיפולי.

הראיות המנהליות, שעל בסיסן קיבלה הועדה את החלטתה, לא הועברו לעיוני ואין באפשרותי לקבוע האם כוחן הראייתי גובר על כוחן של הראיות שעמדו לפני יחידת התביעות של משטרת והובילו לסגירת תיק החקירה שנפתח כנגד האסיר. עם זאת, הדין עם המשיב, כי שב"ס כרשות מנהלית אינו כפוף לדיני הראיות הרגילים אלא ל"כלל הראיה המנהלית" ויוכל להתבסס גם על מידע מגורמים שונים, שחלקו אינו קביל.

כידוע, יציאת אסיר לחופשה אינה זכות מוקנית אלא טובת הנאה הנתונה לשיקול דעתו של המשיב. העותר הפר את תנאי חופשתו, וזאת במנותק מתיק החקירה שנפתח כנגדו, לפיכך החלטתו המנהלית הראשונית של שב"ס להקפיא חופשותיו לתקופה של 6 חודשים, בדין יסודה. באשר להחלטה העדכנית, המבוססת על עמדת ועדת האלמ"ב, לפיה יש להמתין ששה חודשים נוספים, עד חודש אפריל 2022, לגיבוש עמדה עדכנית של ועדת האלמ"ב, טוב עשתה ב"כ המשיב, בכך שהציעה לצמצם את תקופת ההמתנה ולקצרה לחודש ינואר 2022. המתנה של ששה חודשים נוספים, מעבר לששה החודשים שכבר הוקפאו חופשות העותר ובהינתן סגירת התיק, אינה סבירה.

לפיכך, אבקש מהמשיב ווועדת אלמ"ב לבחון בשנית את בקשת העותר ליציאה לחופשה ולגבש החלטה מנהלית משלימה עד ליום 1.2.22.

הצדדים.